

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

XII. (XXVIII.) ÉVFOLYAM, 09. SZÁM 2017. MÁRCIUS 4.

200 FORINT

A

Szabadság

MUNKÁSPÁRTI HETILAP

www.aszabadsag.hu

www.munkaspart.hu

1046 Budapest, Munkácsy Mihály utca 51a; Telefon: 06 (1) 787-8621

MUNKÁSPÁRT

Boldog Nőnapot

BALSZEMMEL

Thürmer Gyula

MI A BAL SZEMÜNKKEL NÉZÜNK A VILÁGRA. ÍGY SOK MINDENT ÉSZREVESZÜNK, AMIT CSAK A JOBB SZEMÜNKKEL NEM LÁTNAUNK. MÁSKÉNT IS LÁTJUK A VILÁGOT, MONDJUK ÚGY, BALSZEMMEL. EZUTÁN MINDEN SZÁMUNKBAN ELMONDJUK, MIKÉNT IS LÁTJUK AZ ÉPPEEN ESEDÉKES ESEMÉNYEKET A SAJÁT POLITIKAI ÉRTÉKÍTÉLETÜNK ALAPJÁN, BALSZEMMEL.

A KÍSÉRTET

“Kísértet járja be Európát – a kommunizmus kísértete. Szent hajszára szövetezett e kísértet ellen a régi Európának minden hatalma.” Ugye, emlékeznek még Marx és Engels szavaira?

Miniszterelnökünk emlékszik, sőt ismeri a Kommunista Kiáltványt. Ne tessék kuncogni, ez manapság nem akármilyen teljesítmény! Fogadjunk, hogy ha megkérdeznénk mondjunk tizet a szép számban szaporodó államtitkár-helyettesek közül, cirka kilenc nem tudná, hogy miről is beszélünk. Lehet, hogy tíz. Miniszterelnökünk viszont tudja.

Minap ki is osztotta rendesen a nyugatot, mondván, hogy „a kommunizmus – akárcsak a nemzetiszocializmus – a Nyugat szellemi termékeként látta meg a napvilágot.” A pontosság kedvéért hozzá tette, hogy „nem Moszkvában, nem Kambodzsa-ban, s nem is Havannában találták ki, hanem tőlünk nyugatra, Európából burjánzott szét a fél világra.”

Egész más a helyzet a mi kis házunk táján. „a töről metszett nyugati gondolat végül nekünk, közép-európaiaknak lett kényszerű osztályrészünk.” - mondja a miniszterelnök. Hát, nem tudom, az én apám a Lázár utcai szobakonyhából indult, anyám meg csongrádi kubikus gyereke volt. A szocializmus nekik nem kényszerűség volt, hanem lehetőség. Életükben talán először laktak jól, tanulhattak, gyereket nevelhettek.

Az én nemzedékem már beleszületett a szocializmusba, és többségünk örült is neki. Volt, aki többre vágyott. Volt, akinek, nem volt elég a szakszervezeti üdülés a Balatonon, hanem magát az üdülőt akarta. Hát, mit mondjak, nem sokuknak sikerült!

Na, de visszatérve a nyugatra, szó, ami szó, Marx tényleg nem Moszkvában látta

meg a napvilágot, hanem Trierben, ami annyira Nyugat-Németország, hogy már majdnem Luxemburg. A Kommunista Kiáltványt is Belgiumban írta, ami szintén nem kifejezetten keleti város.

A veretes eszme-futtatásban azért vannak gondolati ficamok, amelyeket éppenséggel nem lehetetlen észrevenni, feltéve persze, hogy történelmi ismereteink meghaladják a Maradj talpon vetélkedő intellektuális szintjét.

Mindjárt itt van több rejtélyes utalás. Moszkvát meg Havannát még értem. 1917-ben Oroszországban tényleg volt valami tíz nap, ami John Reed szerint „megrengette a világot.” Magunk között szólva annyira megrázta, hogy a mai napig nem tudják elfelejteni.

Havanna is világos. Ki tudná megbocsátani, hogy Fidel Castro és társai szocializmust csináltak Amerika közvetlen közelében? Arról nem is beszélve, hogy mind a mai napig élnek.

Kambodzsa finoman szólva erőltetett. Az egykori vöröskhmer társaságot én nem nevezném kommunistának. Elég régen tudjuk, hogy nem mindenki kommunista, ami fénylik, illetve, aki magát annak nevezi.

Azért kíváncsi lennék, hogy a felsorolásból miért maradt ki Peking? Talán már nem Népköztársaságnak hívják? Vagy talán már nem a kommunista párt van a hatalmon? Ugyanis attól, hogy valaki kapitalista módszereket is használ, attól még nem biztos, hogy maga is kapitalista.

Nyugat, a bűnös nyugat? Egy pár dolog azért jött még Nyugatról. A szabadság, egyenlőség, testvériség jelszavai is onnan jöttek, bármennyire is pont az ellenkezőjük jellemzi a mai nyugatot.

De hagyjuk is a földrajzot! Hagyjuk azért is, mert éppen ebben van a trükk. Miért kell hirtelenjében nyugatról

beszélni? A lényeg ugyanis nem az, hogy nyugaton születtek a szocializmus eszméi. A lényeg az, hogy a kapitalizmusban, a tőkés rendszerben születtek meg. Marx és Engels a nyugat-európai munkás, a dolgozók hangját erősítik fel, akik már rájöttek arra, hogy a kapitalizmus csak egyeseknek fény és ragyogás, nekik speciál kemény munka nyomorúságos élettel.

A nemzetiszocializmus is Nyugaton született. Ez is igaz, de nem ez a lényeg. A fasizmust a kapitalizmus szülte meg. A tőkés rendszer, amely nem volt képes hatalmát másként megtartani, mint a háborúval, a zsidók és nem zsidók szembeállításával, a nemzeti és faji felsőbbrendűség hirdetésével. Jönnek a kiéhezett munkások? Elveszik a gyárainkat? Szétosztják a gazdagok lakásait a fedél nélküli dolgozói családok között? Isten őrizze! Jöjjön inkább Hitler, Mussolini, Horthy, Franco, Salazar, Pinochet, bárki, aki a tőke hatalmát megvédi. Ez volt a kapitalizmus válasza. Ez a kapitalizmus válasza ma is.

Kísértet járja be Európát. Mert mit is látnak az emberek? A kapitalizmus milliiónknak nem tud munkát adni. Fölöslegesek vagyunk! A kapitalizmus soha nem látott egyenlőtlenséget szül. Egyesek tobzódhatnak a jólétben, mások éheznek, nyomorognak. A kapitalizmus a fogyasztást emelte vallássá, és a bankok rabjukká teszik az embereket. A felnövő nemzedék élete a valóságból áttevődik a virtuális világba. Háborúk vesznek körül, és félünk, hogy ránk omlik e világ.

Kísértet járja be a világot, és a tőke erői új szövetségre szerveződnek. Rend és fegyelem legyen! A GDP 2 százalékát mindenki költse fegyverekre! Még több amerikai katonát Kelet-Európába! Amerika üzeni nekünk. Az amerikai katona Európa keleti részén már nem az orosz tankok ellen véd, hanem a stabilitást segít fenntartani. A stabilitást, azaz a tőke töretlen és zavartalan uralmát.

Szeretnék kiirtani a kísértetet, de nem tudják, és nem is lehet. Hiszen a kísértet nem kísértet, hanem ember, emberek. Mi magunk.

THÜRMER GYULA

JÖNNEK AZ AMERIKAI HELIKOPTEREK

Az amerikai légierő megkezdte a legkorszerűbb harci helikopterek telepítését Európában. A különleges helikopteres egység 2200 katonával, 50 darab Black Hawk típusú, 10 darab Chinook típusú és 24 Apache helikopterrel fog rendelkezni Németországban, Lettországban és Romániában. (<https://www.defense.gov>)

Az USA szemmel láthatóan begyakorolja jelentős csapatok telepítését az USA-ból Európába. A helikoptereket AMC C-5M Galaxy típusú óriásgéppel szállították. Egyetlen ilyen repülő képes 6 Apache helikoptert, 2 darab M1A Abrams harckocsit vagy 130 tonna hadfelszerelést szállítani. Mire készülnek, ha nem háborúra?

MIT AKARNAK A ROMÁNOK?

Nicolae Ciucă tábornokot, a román hadsereg vezérkari főnökét Washingtonban fogadta Joseph F. Dunford írt tábornok, az US Vezérkari főnökök Egyesített Bizottságának elnöke. Megvitták a Fekete tenger térségének helyzetét, támogatták a NATO keleti szárnyának erősítését. (<http://english.mapn.ro>) Románia jelenleg az USA legfontosabb partnere a NATO délkeleti szárnyán. Romániában amerikai erők vannak, ide telepítették az USA rakétaelhárító erőinek egy részét. Folynak az előkészületek közös NATO-

fellépésre a Fekete tenger térségében. Ez azt jelenti, hogy a NATO beavatkozásra készül fel Ukrajna deli határán, Moldova térségében és a Krím közvetlen közelében. Mit akarnak a románok?

UKRAJNA: POROSENKO HÁBORÚT AKAR

Az ukrán kormány 9 milliárd hrvnyát, azaz mintegy 97 milliárd forintot költ fegyverek és egyéb hadi eszközök vásárlására – jelentette be Porosenko ukrán elnök. 2016-ban több mint 500 hadgyakorlatot tartottak Ukrajnában külföldi tanácsadók részvételével. (<http://www.president.gov.ua>)

Ukrajna lakossága 44,4 millió. A hadseregben 160 ezer katona szolgál. A kiképzett tartalékosok száma mintegy 1 millió fő. 2800 harckocsival, 234 harci repülővel rendelkeznek. Az ukrán kormány a két keleti tartomány ellen folytat háborút. Politikai eszközök helyett fegyverrel igyekezik megoldani a kérdést. Az USA és az EU támogatja Porosenkót, mert olyan erőt lát benne, ami folyamatos feszültséget tart fenn Oroszország határán. Közben eltűrik, hogy az ukrán kormány lábbal tiporja az emberi jogokat, beleértve a magyar nemzetiség nyelvhasználati jogát. Porosenko számára a háború az egyetlen lehetőség Ukrajna egyben tartására.

MI, MAGYAROK NEM AKARUNK HÁBORÚT!

A NATO növelte felderítő tevékenységét Oroszország irányában. 2016-ban 875 kémrepülőt észlelt az orosz légvédelem. Az USA Európában telepített légvédelmi erői elérték a részleges harcászati készülségi szintet. – jelentette ki Szergej Sojgu orosz honvédelmi miniszter a Moszkvai Nemzetközi Kapcsolatok Egyetemén tartott előadáson. (<http://function.mil.ru>)

A részleges harcászati készülség azt jelenti, hogy a Kelet-Európába telepített amerikai rakéták egy részét bármelyik pillanatban ki lehet löni, és hamarosan a többi is készen lesz erre. Ez a politikai fenyegetésen túl, katonai fenyegetést is jelent Oroszország számára. Az orosz vezetés nyilvánvalóan ellenlépéseket fog tenni. Európa népei nem akarnak háborút. Mi, magyarok sem akarunk.

BUDAPESTI OLIMPIA: BIZONYTALAN IDŐRE ELMARAD

A 2024-es olimpiai pályázat visszavonását javasolja a kormány, a főváros vezetése, a Fidesz elnöksége és a Fidesz-frakció. A döntés azután született, hogy Tarlós István főpolgármester Orbán Viktor kormányfővel és a Magyar Olimpiai Bizottság vezetőivel egyeztetett szerdán. A döntés oka, hogy megbomlott a nemzeti egység a pályázat ügyében. (<http://mti.hu>)

Most már egészen biztosan nem lesz olimpia Budapesten. Nem fogjuk megtudni, hogy mit is jelentett volna. A liberális ellenzék nem törődött magával az olimpiával. A népszavazásban egy újabb lehetőséget keresett a kormány elleni támadásra. Nem volt türelme kivárni 2018-at, amikor parlamenti választás lesz. A kormány nem tudta nemzeti ügyé formálni az olimpiát. Egy évvel a parlamenti választás előtt nem kívánt egy eleve átpolitizált olimpiai népszavazást. Kész szerencse, hogy a 19. században mások voltak a politikusok. Így aztán van Tudományos Akadémiánk, Vajdahunyad várunk, nem is beszélve az Országházról.

AMNESTY INTERNATIONAL: FEGYVER A NAGYTŐKE SZOLGÁLATÁBAN

Az Amnesty International (AI) nemzetközi emberi jogi szervezet éves jelentésében a korábbiaknál több szó esik Magyarországról, az európai régió egyik legkiábrándítóbb emberi jogi teljesítményét nyújtja az ország – mondták a szervezet szakértői a jelentés bemutatóján, múlt szerdán Budapesten. Iván Júlia, az AI Magyarország igazgatója kiemelte: a Magyarországról szóló rész legsúlyosabb megállapításai a menekültekkel és a menedékkérőkkel kapcsolatosak. Magyarország évek óta mindent megtesz azért, hogy a háborúk és üldözés elől menekülők semmilyen védelmet ne kapjanak – vélekedett. Úgy látja, „az egész rendszer arra lett kitalálva, hogy távol tartsák a védelemre szoruló embereket” (<http://mti.hu>)

Az Amnesty International szervezetet 1961-ben hozták létre. Az emberi jogok, mint fogalom különösen a második világháború után került a figyelem középpontjába. A pusztító háború után az ember védelme megkülönböztetett fontosságot kapott. A tőkés

országok és a szocialista országok felfogása azonban számos kérdésben eltért. A tőkés világ a hangsúlyt olyan kérdésekre helyezte, mint a sajtószabadság, gyülekezési szabadság, többpártrendszer. A szocialista országok nagyobb hangsúlyt helyeztek a munkához, a pihenéshez, az egészségvédelemhez fűződő joghoz. Az USA és általában a tőkés országok az „emberi jogok” kérdését a szocialista országok elleni támadás, a belügyeikbe való beavatkozás egyik alapvető eszközének nyilvánították. Az Amnesty International ennek a politikának egyik eszköze lett. A kelet-európai szocializmus megdöntése után a szervezet tevékenysége olyan országok ellen fordult, mint Oroszország, Kína, Kelet-Európa. A szervezet fontos eszközzé vált a kelet-európai társadalmak teljes tőkés átalakításában. Az Amnesty International a tőkés körök, azon belül is a liberális tőke politikai fegyvere a tőke uralmának érvényesítésére.

EU-TAGSÁG ÁRA: A NEMZETI IPAR TELJES FELSZÁMOLÁSA

A nemzeti ipar teljes felszámolása – ez volt az ára annak, hogy a kelet-európai országok beléphetnek az EU-ba. Németország keleti részén felszámoltak olyan üzemeket, mint IFA, Trabant, Wartburg, Barkas, Robur. Csehszlovákiában eltűnt a Tatra, a villamosokat gyártó CKD, Magyarországon az Ikarus, a Csepel, a Globus, a Ganz-MÁVAG, Lengyelországban a NYSA és a többi autógyár, a hajógyárak, Romániában az ARO és az Oltsit. (<http://www.km.ru>)

A tőkés EU az 1980-as évek végén válságban volt. A válságot úgy küzdötte le, hogy új piacokat hódított meg. Ezért vették fel Magyarországot és a többi kelet-európai országot az EU-ba. Jöttek az EU tőkései, megvették a magyar gyárat. Nagy részüket lerombolták. Magyar autóbuszok helyett külföldi buszok, magyar élelmiszer helyett külföldi élelmiszerek. A szocializmus nemzeti ipart teremtett, a kapitalizmus lerombolta.

LEGYÜNK OTT KALOCSÁN IS!

Kalocsán szervezett kitelepülést a Munkáspárt Bács-Kiskun megyei szervezete. A 16 ezres városban a Munkáspárt szeretné megerősíteni politikai és szervezeti jelenlétét. Bencsik Mihály, a Munkáspárt alelnöke az egykori kalocsai páncélos

ezrednél töltötte katonaidejét, és aktív részese volt az ottani futballéletnek is. Régi ismerőseit is hívta a kalocsai piacra egy kis eszmeeserére. Legyünk ott Kalocsán is!

SIKERES VOLT AZ ORSZÁGOS PÁRTÉRTEKEZLET

Ülést tartott a Munkáspárt Elnöksége. Sikeres volt az Országos Pártértekezlet. A meghívottak túlnyomó többsége jelen volt, ami jelzi, hogy az aktívánk nagy része fontosnak tartotta a tanácskozást. A Pártértekezlet lehetőséget adott a párt jelenlegi legpozitívabb tapasztalatainak összegzésére. Az Elnökség hangsúlyozta, hogy a további siker feltétele az, hogy valamennyien hajtsuk végre a párt határozatait. Kerüljön sor minél több kitelepülésre, fejezzük be a jelöltek válogatását is. Az Elnökség döntött arról, hogy Kisléta településen is indul a Munkáspárt az időközi polgármester-választáson. Jelöltünk Szöllősiné Fitos Éva.

ÉBRESZTŐ BÁCSALMÁSON IS!

Bácsalmás hat év félezres kisváros Magyarország legdélibb részén. Onnan tovább már Szerbia van. Itt, ebben a városban él Kalapos Mária, a Munkáspárt Bács-Kiskun megyei szervezetének elnöke. A csendes, szinte alvó városban nem könnyű az emberek figyelmét felkelteni, Marikákék azonban

időről-időre megpróbálják. A múlt héten kitelepüléssel hívták fel az emberek figyelmét a Munkáspártra.

HÉTVÉGI VÁLASZTÁSI EREDMÉNYEK

Tantó Viktor független jelöltet választották a Pest megyei Domony polgármesterévé a hét végén tartott időközi választáson. Jakócs Gábor Endre (Magyar Munkáspárt) 1 szavazatot kapott. A független Beszkid Jánost, a település eddigi alpolgármesterét választották meg vasárnap a Nógrád megyei Rimóc községben. Percze Istvánra (Magyar Munkáspárt) hatan szavaztak. Köszönjük szervezeteink és jelöltjeink munkáját. Két újabb településen ismerték meg a Munkáspártot.

KAMPÁNYOLÁS ÓBUDÁN

Fáradhatatlanul dolgoznak az újbudai pártszervezet tagjai. Saját kerületük mellett bevállalták Óbudát is. A múlt héten itt, az Árpád híd budai hídfője közelében kampányoltak. Tegyük hozzá, sikeresen!

80 ÉVE TÖRTÉNT...

1937. február 24-én, délután negyed hatkor a mecsekszabolcsi csendőrök tagjai két sortűzzel állítottak meg egy mintegy négyszáz fős tiltakozó tömeget, amely a vasasi Thomen aknától tartott Pécs felé.

Az osztrák tulajdonú, bécsi székhelyű, Dunagőzhajózási Társaság a szén folyamatosan csökkenő keresletével magyarázta a fizetéseknek az akkori bérminimum alá történő visszaszorítását. A társaság Pécs vidéki bányáiban abban az időben 65 pengő volt a legmagasabb havi kereset, ami állandóan kevesebb lett, mert az osztrák tőkésék 16-18 napra korlátozták a munkaidőt.

A sortűzet megelőző napon, 23-án, 265 bányász sáncolta el magát a föld alatt, éhségstrájkot tartottak a néhány nappal előtte sikertelenül zárult bérharcok elleni tiltakozásul. Erre az eseményre az egész ország felfigyelt.

A bányászszakszervezet szociáldemokrata vezetősége és a Szociáldemokrata Párt a Népszava tudósítása szerint nem hogy nem értett egyet a sztrájkjal, hanem egyenesen „végzetesnek” nevezte azt.

A Svájcban megjelenő Komintern lap, a Rundschau, amelynek a magyar kommunista Alpári Gyula volt a főszerkesztője, a valóság teljes feltárásával nagyobb cikkben támogatta a pécsi szénmedence bányászainak a harcát.

Ilyen előzmények után indult meg a bányászokból és bányászfeleségekből álló tömeg, amelyből a csendőr egység három vájárt ölt meg a mecsekszabolcsi temető mellett. A helyszínen életét veszítette Keller János, a hosszúhetényi kórházba szállítását követően Hegedűs Mihály vasasi bányász, és másnap a sebesüléseibe Faitig Imre somogyi bányász is belehalt. További kilenc ember, köztük három bányász feleség is megsérült.

Az éhségstrájkolókat hatvanhat óra után feljöttek a mélyből, a tőkés cég és a kormány csak arra várt, hogy befejeződjön a tiltakozás. Tizennégy embert, mint értelmi szerzőt, majd további százharmincötöt bocsájtottak el.

Február 28-án újra sztrájk tört ki a baranyai bányavidéken. Ezúttal az éhségstrájk megtorlásául elbocsájtott munkások visszavételéért harcoltak. Mikecz Ödön belügyi államtitkár politikai akciónak nevezte a parlamentben a munkabeszünetet, mert nem volt szó „bérkérdésről”, Bornemissza Gergely

CSERTETŐI BÁNYÁSZEMLÉKMŰ - PÉCS (KLAUSZ GYULA, 1964)

iparügyi miniszter pedig a tőkésvállalat érdekében szólt. Egy szélsőjobboldali képviselő a „dolgok” humánusabb elintézése érdekében könnyfakasztó bombák és könnyfakasztó pisztolyok beszerzését javasolta.

A tizenöt napos akciót követő tárgyaláson hetven vasasi bányászt ítéltek fogházbüntetésre. Több felmentettet a társaság rögtön elbocsájtott.

A bizonyítási eljárás során az ügyész többször is hivatkozott a bűnjelekre, tizenhat darab elszáradt erdei gallyra mint a nyolcvannyalc vádlott, főként bányászasszony veszedelmes fegyverére, mely kiváltotta csendőrök önvédelmi sortűzeit.

65. évfolyam 47. szám

Budapest, 1937 február 26, péntek

Ara 10 fillér

NÉPSZAVA

A MAGYARORSZÁGI SZOCIALDEMOKRATA PÁRT KÖZPONTI KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII, Conti ucsa 4 • Megjelenik hétfő kivételével minden nap • Telefonszám: 1-303-30, 1-303-31 és 1-303-32

Még tart a pécsvidéki bányászok éhségstrájkja Háromra emelkedett a mecsekszabolcsi csendőrsortűz halálos áldozatainak száma

(Pécs, február 25. — *A Népszava tudósítójának telefonjelentése.*) Csütörtökön hajnalban 4 óraker a pécsi sebészeti klinikán meghalt Fejtő János, a mecsekszabolcsi csendőrsortűz egyik sebesültje. Ezzel a halottak száma háromra emelkedett. A szerdai véres eseményeknek még van egy sebesültje, nevezetesen György József, aki a hátán szűrt sebet kapott. Györgyöt vasas lakásán ápolják.

Senki sem mehet a telepre

(Pécs, február 25. — *A Népszava tudósítójának telefonjelentése.*) A Thomen-aknában a bányamunkások változatlan szívóssággal folytatják az éhségstrájkot. Tolnai József elvtárs, pécsi titkár és Bertrand Antal, a bányászszervezet titkára csütörtökön délután, ki akartak menni a Thomen-aknához, hogy a strájkjakkal foglalkozó értekezést és közölni akarták a vasasi kolónia bányamunkásságával a budapesti

tárgyalások lényegét. A járás főszolgabírája megakadályozta, hogy a telepre menjenek, a járőrök felkartottatták őket és kijelentették, hogy senki sem mehet a telepre.

A Thomen-akna strájkoló munkásai azt kérték, hogy küldjék hozzájuk a vasasi helyi csoport elnökét, Rauch Jánost. A bányavezetés ezt a kérésüket is megtagadja.

Tárgyalás a szellőzőrácson át

Csütörtökön délután 1 óraker Pécsre érkezett Esztergályos János elvtárs, Pécs város országgyűlési képviselője, aki azonnal érintkezésbe lépett a főispánnal, aki a belügyminisztérium közbejöttére a bányatelepen szabad mozgást bizo-

sított neki. A főispán maga is végigjárta a bányavidéket. Esztergályos elvtárs Bertrand Antallal, a bányászszervezet titkárával fölment a Thomen-aknához, amelynek egész környékét katonaság és csendőrség tartja megszállva.

Itt Rauch János, a vasasi helyi csoport elnöke csendőrségi és katonatisztek, valamint a bányahatóság jelenlétében a szellőző rácson keresztül beszélgetett a strájkolókkal, akiket arra kért, hogy hagyják abba az éhségstrájkot és jöjjenek ki a bányából. Stubnya bányafőügyelő ugyancsak beszélt a strájkolókhöz és megfenyegette őket, hogy minden kár, amelyet elkövettek, felelőssérvonás következményével jár. Stubnya főüzvelesítette őket, hogy azonnal hagyják el a bányát, majd azt mondta nekik: tudomása van arról, hogy 10-15 ember terrorizálja lent a bányászokat és erőszakkal kényszerítik őket az éhségstrájkra. A strájkolók erre becsületavukra kijelentették, hogy senkit sem tartanak fogva, aki akar, kijöhethet, de ők inkább meghalnak, semhogy eredmény nélkül elhagyják a tárnát.

Esztergályos János elvtársat a főszolgabíró nem engedte a szellőzőrácshoz és így Esztergályos elvtárs nem beszélhetett a strájkolókkal. Eppen az ottartózkodása alatt hozták ki a tárnából a strájkoló munkások a beteg 53 éves Drunk Vendel vajúrt, aki az éhségstrájk következtében teljesen legyöngyült és beteg lett. Ő már a hatodik, akit az éhségstrájk kezdete óta fölhoz-

tak. Drunk több újságíró előtt kijelentette, hogy

lent a bányában senkit sem kényszerítenek az ottmaradásra.

Szomorú bányá — szomorú telep

(Pécs, február 25. — *A Népszava tudósítójának telefonjelentése.*) A Thomen-akna mélyén 259 bányász várja a sorsát. A legtöbb közülük egyöngyűve az éhségtől letaraktukosan fekszik. Sokan alusznak, többen meredten maguk elé bámulnak. Sőtét van, csak az akna lejárójánál szűrődik némi világosság. A bányává pedig állandóan emelkedik. fölülről is csurog be a hőlé, őjritő, monoton zajjal.

A létszám kevesebb, mint tegnap volt. A betegeket a strájkolók felküldték a felszínre, a többiek végzőre is elszántan várakoznak.

A bányászkolóniákban feszült a hangulat. A sorűz és az éhségstrájk, a katonai megszállás és a bányavállalat macskassága teljesen elköserítette a munkásokat.

Esztergályos János elvtársat a vasasi Munkásothóban zokogó

asszonyok, síró gyermekek és komorielétkeltű bányászok vetétek körül.

Sajnos, eredményt nem tudott vinni számukra. Mit ér itt a megnyugtató szó, amikor az anyák azért reszketnek, hogy férjüket és gyermeküket ott pusztul el a Thomen-aknában. Fokozza az izgató hangulatot az is, hogy a bányavezetés nem enged az aknához senkit és az a tanácsa, hogy feljessen kitérített az éhségstrájkot folytató bányászok. Abban reménykedik, hogy az elviselhetetlen éhség majd kikergeti őket a tárnából. Ezzel szemben a vasasok tudják, hogy ezek a bányászok mindegyre elszántan küzdenek meg az éhségstrájkot és éppen ez az, ami kétségbeesíti őket.

Esztergályos János elvtárs Vasas után belétra az összes bányatelepeket, ahol a munkásság mindenütt kitörő lelkesedéssel fogadta.

Megjelenése és beszéde megnyugtató hatást gyakorolt a bányászokra.

A pécs-bányavidéki strájkok háttere

Az egész ország figyelmébe most Pécsre irányul. A csendőrsortűz hivatalos dörmögése megérta már a közbűbös lelkeket is. Az egész közvélemény egyhangúlag követeli, hogy legyen végre rend a pécsi bányavidéken, rendezsábolnyozzák meg végre azt a vállalatot, amelynek szörnyű és embertelen munkabértörvényei és a közvélemény ellenében a munkásságot és az egész országot. Akadályozzák meg végre, hogy egy idegen vállalat idegen főkének érdekében könyörtelenül, szívtelenül és minden országos érdekre való tekintet nélkül a végletekig kiszámolva és halálra elkeseredésbe kergetse a munkásságot.

E pillanatban három halott, tíz sebesült, több mint kétszáz éhségstrájkot folytató bányász és országos izgalom az osztrák kezekben lévő Dumarózházi Társaság bányapolitikájának az eredménye és ki tudja, hová vezet ez még, ha most, már túl az utolsó pillanaton, a felelős tényezők nem teremtenek rendet.

Ez az idegen vállalat igen könnyen bánik a magyar munkáselettel. Belsőül egyszerűen letelefontalak, hogy a munkások bérjavítását kérelme nem teljesíthető s amikor ennek nyomán kirobban az elkéséradás és amikor az ország minden felelős tényezője, a miniszterelnök, az iparügyi miniszter, a belügyi államtitkár, a pécs-baranya főispán azon fáradozik, hogy elejét vegye a további bajoknak és a bányavidéken uralkodó szörnyű állapotoknak közmegnyugvárra véget

Bányászok a föld alatt

és bányászok a föld feletti szorongva várják: mi lesz? Várják rémülődönye és aggodalommal, várják kétségbeesetten és türelmetlenül: megkapják-e, ami jár nekik, ami jogosan megilleti őket?

A pécsvidéki bányatelep Thomen-aknában, melyen a föld alatt meggyötört férfiak dacolnak a halállal... Az elhatározásuk, hogy így, ilyen felelmetes és már a többnyel határos hősiességgel szállnak küzdelembe a nagyobb falat kenyéért, az elszántságuk egészen a halál meredélyéig merészkedő vakmerőségével, — sikoltva vág bele a dolgozó tömegek szívébe és megdermeszti a józan értelemet...

A föld feletti pedig sortűz dördült. A fekete földet piros vér ontózte: munkások és munkásszorongók vére...

Ki a felelős? — ezt kérdezi mindenki és a kérdés jogosult és a kérdésre felelni kell! Azok a bányászok, akik leszálltak az akna mélyére és ott elbarrikádozták magukat az éhségstrájkba kezdtek, áttörték a pécsi bányamunkásság fejtelmének korlátját, kétségbeesett elszántágukban külön útra tértek, nem törődve azal, hogy elhatározásuknak milyen súlyos következményei lehetnek... De nevesik bányásztestvéreikkel helyezkedtek szembe, hanem önmagukkal, hiszen az életüket dobták oda — és éppen ezért, a megdöbbentő eltekétség, e halálraszántás láttán fölmarajlik a kérdés: mi van itt, szabad volt-e idáig engedni a dolgokat? Teljesíthetetlen kívánságokkal léptek föl a pécsvidéki bányamunkások a bányavállalattal szemben?

Ma már az egész magyar közvélemény nagyjából tisztán látja a helyzetet és józanul azt feleli a fölvetett kérdésre: nem!

A bányamunkások kívánságainak jogosságát az iparügyi miniszter és a közigazgatási hatóságok vezetői is elismerték. Nemesak elismerték, hanem igyekeztek ezeknek a jogos kívánságoknak érvényt is szerezni.

Hol és min bukott el a jószándék, a segítségnyújtás? Most már világos: az idegen tőkés vállalat zord és kíméletlen önzésén!

Ez a vállalat már esztendőök óta az elgyötört bányamunkásságot használja ugrosdeszkán. Mindig újabb és újabb kényszerhelyzet elő állítja a munkásságot, hogy aztán ilyen módon gyakoroljon nyomást a kormányra, hogy az nagybömménységű szent vegyen

KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

NŐK

Nem kamasz-szerelem kis hevületében
beszélek.
Az élet közepén, megkoszorúzva női karoktól
vallok,
nők, rokonaim.
Most már elmondhatom, hogy oly közel voltatok hozzám,
mint senki más
s szeretlek is benneteket.
Zavarosak, mint én,
termékenyek, mint én,
zavaros források, melyekből aranyat mostam,
igazi aranyat.
Természet tündérei, szeszélyesek és kiszámíthatatlanok,
de igazabbak
a meddő gondolatnál,
a büszke hazugnál,
a csontos, ijesztő, gyilkos férfinál.
Hová is futhatnék én,
kócos fejemmel,
költészetemmel,
rettenetesen-cikázó tétovasággommal,
ha nem lennétek ti,
megértők, megbocsátók,
elvtelen szentek,
jámbor pogányok,
bizonytalan jók,
valóság hű sáfárjai.
Ha varrtok, vagy vaját mérték,
kírákatot szemlélték komolykodó szakértelemmel
s hócipőben topogtok, kecsesen, de balogul is, mint az albatroszok,
fölkacagott az örömtől, hogy vagytok
s én is vagyok, mellettetek.
Hozzátok kötözött engem a végzet,
örökkévalóan,
köldökzsinórral, azután a vágyak
eleven kötelével,
hogy mélyetekben keressem az utat az élet felé
s öletekbe ejtsem le terhes koponyámat.
Nem egy, hanem mindegyik.
Mindegyik leányom, mindegyik feleségem,
mindegyik barátnőm, rejtélyes kedvesem.
Mindegyik anyám.

RADNÓTI MIKLÓS

AZ ÁHITAT ZSOLTÁRAI

(1)
Szakadt, dúlt ajkunk között forgó
feszülő szavaink is csökká
gömbölyödve bujdosnak itt a
díszes pillák között egymásba-
akadt csodáló szemünkben és
elhálnak hang nélkül; amire
születnek az cifra ajándék,
zsoltáros látás és tudós csók
terebélyén sárga rigóknak
szárnyas, csattogó ölelése.
1929. augusztus 27

(2)
Régen lehozott fénylő
csillagok akarnak szökní
az ujjaim közül
mert nagyon szeretlek
látod
őszi bokrok duzzadó
bogyófürtjein feszül
életem kedve, érett
kalászkodnak terheit
érzem és éjjelenként
csókos nyelvem alkonyi
pirossát rácsókolom
némán a tenyeredre.
1928. december 10

(3)
Hús néha forró kezednek
csúcsos ujjai zenés tornyai
karcús életemnek, – mely oly
gazdag párás színekben mint
dús csókjaink a csendben –
ha csipkésen kíséri sóhajos
lihegésed és nedves nagy
fogaim szerelmes vacogása.
1929. május 26

(4)
Karcús ujjaid között aranyló
narancs az életünk régi kedve,
mert valamikor mi együtt csodáltuk
csurranó, csodás ligetek alján
forró, színes madarak
daloló fészekrakását.
Tenyered gödrén forró ligetek
mesélnek elhagyott egekről,
ahonnan együtt zuhantunk
kék fehér ártatlan szűzek,
bimbóban elnyílt pompás virágok:
mert ölelés nélkül fogamzott

csodaszép égi gyermekünk,
hullató, lombos erdők ölébe.
1929. február 7

(5)
Mint új istenben kék egekből most
széphangú orgonák zúgnak bennem,
álomhegyeim sorra beszakadnak, –
most eljöttél hozzám hullottan mint
a csillagok ősszel, mert úgy szeretlek
szememben hordva fehérszakállú
istenek végtelen életét és
úgy tanulom meg a csókjaidat
hívón!
mint vénasszonyok a kártyavetést.
1929. június 25.

(6)
Csak körmeink sápadt félholdja ragyog
és szemünk súlyos függönyét leeresztve
vak kezeinkkel játszunk szerelmet, mert
lila madarak ülnek a ködben
a lámpák alatt és ha felnyitjuk
ködfalak nyílnak néma szemünkben és
már csak körmeink félholdja ragyog.
1929. március 5.

(7)
Néha harapunk. Fényes fogaink
vértjén csattogva török a csók
és apró vércseppek koszorúja
lebben a homlokunk felé.
Csak kúszik, kúszik egy csillag
az égen és szerelmünk alatt
bókolva hajlik a fű, tapadnak,
tapadnak a bokrok a szélben,
mint néha szelíd szeretők nyelve
tapad, ha csókban összeér.
(1929. július 09.)

(8)
Földszagú rét vagy, a lihegésed egyszerű,
mint a szeretkező béresparaszté és a
földanya átkos erejét hordozza tested.
Néha csak vágyad harangja kongat
és misére hív a lélekzö csöndben
ziháló sötétnek tornya alatt.
Szerelmed rámhull kerengve, mint hulló
nagy vadgesztenyelevelé. Most is.
A bűnnek áttetsző tiszta hajnalán
te vagy a föld, a test, a vér
és terajtd kívül minden csak játék.
(1928. július 12.)

BOLDOG NŐNAPOT!

Nem sok minden maradt meg a tőkés Magyarországon a múltból, de a Nőnapot nem tudták eltörölni. A rendszerváltás után az MDF eleinte úgy tett, mintha nem is lenne a naptárban március 8-a.

Aztán belátták, hogy – ha tetszik, ha nem – nők azért vannak a polgári Magyarországon is, sőt szeretik, ha kapnak néha egy-egy kedves szót. Így aztán Szent Borbála napjára igyekeztek az egész ügyet áttolni. De nem jött be.

Talán azért, mert Borbála decemberben van, és akkor a virág meglehetősen drága. Borbála azért nem vezett el teljesen, erre a napra tolták át a hagyományos Bányász-napot.

A Nőnapot megmentettük. Persze nem csak mi. A szocialisták már 1990 márciusában felismertek valamit. Na, nem azt, hogy szeressük és becsüljük a nőket, hanem sokkal inkább azt, hogy a választásokon jól jönnek a női szavazók. Sokat beszéltek arról, hogy milyen rossz a nőknek a kapitalizmusban, csak azt nem tették hozzá, hogy a kapitalizmus születése körül éppen ők bábáskodtak, később pedig szépen egyengették a serdülő kapitalizmus útját. Amikor hatalmon voltak, még esélyegyenlőségi miniszteri tárcát is kreáltak, csak éppen az esélyek nem lettek egyenlőbbek.

Nőnek lenni persze soha sem volt könnyű. Valljuk be őszintén, a szocializmusban is a feleségekre hárult a háztartás, a család összetartásának feladata. A szocializmusban azért sok jó történt a nőkkel. A manapság agyondicsért Horthy-rendszerben a nő minden szempontból a férfitől függött.

Önállóan elválni is csak 1952-ben, a szocializmusban kapott jogot. A szocializmus megnyitotta a munkát a nők előtt. Ez nem csak pénzt jelentett a családnak, hanem valóságos társadalmi elismerést a nőknek. A gyerek vagy előmenetel között a szocializmusban sem volt egyszerű a választás, de összehasonlíthatatlanul könnyebb volt mindkettőt választani. A szocializmus sem adott meg mindent a nőknek, de nem rossz szándékból, egyszerűen nem tellett rá.

A tőkés rendszerváltás sokat ígért a nőknek, de vajmi keveset adott. Manapság munkához jutni mindenkinek nehéz, de a nőknek sokszorosan az. Tavaly kis hazánkban a férfiak 73 százaléka így vagy úgy, de kapott valamilyen munkát. A nőknek 60,2 százaléka tud elhelyezkedni. Tetszenek még emlékezni? 1988-ban, amikor még szocializmus volt, a nők 82 százaléka dolgozott.

A magyar kapitalizmus szegény, ráadásul a közpénzt kormányoktól függetlenül rendszeresen dezsmálják. Nem csoda, hogy nem jut elég pénz óvodára, bölcsődére. Igaz, minden kormány ad valamit, ha Afrikához hasonlítjuk, egész sokat is, csak hogy ez nem elég. A nők több mint egy harmada ezért dönt úgy egy-két évvel a gyermek születése után, hogy inkább visszamegy dolgozni.

Apropó, gyermek! Hány évesek voltak Önök, amikor megjött az első gyerek, és hány éves korban szánják rá magukat a gyermekvállalásra az Önök fiai és lányai? Manapság családot alapítani nagy merészség, amikor sokszor se munka, se lakás. Csodálkozunk akkor, hogy manapság a gyerekek egyharmada házasságon kívül születik, és őket édesanyjuk tartja el?

Sokan mondogatták, lépünk csak be az Európai Unióba, és minden megváltozik. Igaz, ami igaz, a híres római szerződés már 1957-ben kimondta, hogy egyenlő munkáért egyenlő bért kell kapnia férfinak és nőnek. Az EU ezt a célt azóta sem érte el. De nem is érhetne el, mert a kapitalizmus a pénzről szól, nem az emberről. Ha a tőke kevesebbet tud fizetni nőnek, gyereknek, cigánynak, négernek, töröknek, mindegy kinek, akkor kevesebbet is fog. Többek között ezért kell leváltani ezt a rendszert.

Mi, férfiak, legalább Nőnapon elmondhatjuk, hogy a nők jobban be tudják osztani a pénzt, mint mi. Az ország pénzét mégsem ők osztják be, ott teljes a férfiuralom. Az első, úgynevezett „szabadon választott” parlamentben a nők aránya 7,4 százalék volt. A 2010-es választásokra, azaz röpke húsz év alatt sikerült ezt az arányt 9,1 százalékra feltornáznunk, és 2014-ben is csak 9,5 százalék volt.

Magyarország nem csak a világhoz képest van lemaradva e téren, de még a kelet-európai országokhoz képest is. Az orosz Duma képviselőinek 13,6 százaléka nő. Lengyelországban 24,3 és így tovább.

Ja igen, tetszenek emlékezni, 1985-ben, abban az utálatos kommunista parlamentben a képviselők 26,6 százaléka volt nő.

Mi, a Munkáspárt igyekeznünk példát mutatni. A Központi Bizottság 24 százaléka nő. A 8 tagú Elnökségben két nő, Karacs Lajosné alelnök és dr. Frankfurter Zsuzsa dolgozik. A megyék közül Kalapos Mária a Bács-Kiskun megyei szervezet elnöke, Edelényiné Nagy Mária Hajdú-Biharban elnök, Szabó Jenőné Csongrádban, Farkasinszki Erika Somogyban.

Szóval, kedves asszonyok és lányok, a Nőnap ma is a harc ünnepe. Úgy, ahogyan 1910-ben eldöntötték a nemzetközi szocialista mozgalom résztvevői. Március 8-val soha el nem múló emléket állítottak annak a 40 ezer textilipari munkásnőnek, aki még 1857. március 8-án New Yorkban sztrájkolt béregyenlőséget és munkaidő-csökkentést követelve.

Mi hisszük és tudjuk, hogy el fog jönni az az idő, amikor férfi és nő minden szempontból egyenlő lesz. Az új közösségi társadalomban az ember lesz a fontos. A pénz nem cél lesz, hanem eszköz arra, Magyarország nőknek és férfiaknak egyaránt élhető ország legyen. Boldog Nőnapot Önöknek!

A Magyar Munkáspárt központi politikai lapja. Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

Felelős szerkesztő: Frankfurter Zsuzsanna

Szerkesztőség: 1046 Budapest, Munkácsy Mihály utca 51.a.; telefon: (1) 787-8621; telefax: (1) 780-8306

A Szabadság e-mail címe: info@aszabadsag.hu; internetcím: www.aszabadsag.hu

Kiadja: a Munkáspárt, a kiadásért felelős: Thürmer Gyula, elnök. ISSN 0865-5146

A Szabadság a Munkáspárt központjában és alapszervezeteinél megrendelhető.

FRANKFURTER ZSUZSANNA

KARACS LAJOSNÉ

EDELÉNYINÉ NAGY MÁRIA

SZABÓ JENŐNÉ

KALAPOS MÁRIA

FARKASINSZKI ÉRIKA

NŐI HADÜGYMINISZTEREK? NA, DE ENNYI? (AZ ALBÁN, HOLLAND, NÉMET, NORVÉG ÉS OLASZ HADÜGYMINISZTER A NATO ÜLÉSÉN)

NEM BIROM, AMIKOR RÓLAM BESZÉLNEK. (MERKEL PUTYIN OROSZ ELNÖKKEL)

NA, KI BÍR EL VELE? (TRUMP AMERIKAI ELNÖK ÉS THERESA MAY BRIT MINISZTERELNÖK)

JÓ NEKED, ENNYI CSINOS NÉMET FIÚ! (A NÉMET ÉS BRIT KORMÁNYFŐ BERLINBEN)

AZÉRT A LENGYEL NŐK AZ IGAZIAK! (ORBÁN VIKTOR ÉS BEATA SZYDLO LENGYEL MINISZTERELNÖK)

ASSZONYOM, ÖNRŐL ÁLMODOK! (ORBÁN VIKTOR ÉS ANGELA MERKEL)